

แมงกะพรุนแว่นตาพระอินทร์

แมงกะพรุนแว่นตาพระอินทร์ (*Porpita porpita*) หรือกระดุมสีฟ้า (Blue button) จัดอยู่ในไฟลัม Cnidaria คลาส Hydrozoa แพนมีลี Porpitidae รูปร่างประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนลำตัวและกลุ่ม Hydroids เรียงตามลำตัว สำหรับส่วนลำตัวที่ลอยน้ำมีรูปทรงแบน แข็ง มีสีน้ำตาลทอง และมีแก๊สอยู่ตรงกลางรอบๆ มีกลุ่ม Hydroids ลักษณะคล้ายหนวดของแมงกะพรุน มีสีฟ้า น้ำเงินอมเขียวสว่างถึงเหลือง มีปุ่มเซลล์ nematocysts หากสัมผัสอาจทำให้เกิดการระคายเคืองได้ มีปากอยู่ด้านล่างของส่วนลำตัวไว้ดักจับอาหารและขับถ่ายของเสีย

Porpita porpita

การดำรงชีวิต แมงกะพรุนแว่นตาพระอินทร์อาศัยอยู่รวมกันเป็นกลุ่มลอยไปตามกระแสน้ำ จับปลาขนาดเล็ก ไข่สัตว์น้ำ และแพลงก์ตอนเป็นอาหาร

การสืบพันธุ์ แมงกะพรุนแว่นตาพระอินทร์มีทั้งสองเพศในตัวเดียวกัน (Hermaphrodites) เมื่อถึงฤดูการสืบพันธุ์จะปล่อยไข่และสเปิร์มลงในน้ำเพื่อผสมพันธุ์ได้ตัวอ่อนจำนวนมาก

แหล่งที่พบ พบในทะเลเขตร้อนแถบมหาสมุทรแปซิฟิก แอตแลนติก มหาสมุทรอินเดีย สำหรับประเทศไทยพบทั้งทะเลฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงลมมรสุม คลื่นลมแรง ล่าสุดช่วงปลายเดือนมกราคม 2564 พบแมงกะพรุนแว่นตาพระอินทร์ถูกกระแสน้ำพัดพาเกยชายหาดของอ่าวทุ่งช้าง อำเภอบะพือ จังหวัดชุมพร เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนกลาง ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบพบแมงกะพรุนแว่นตาพระอินทร์ถูกกระแสน้ำพัดพาขึ้นเกยชายหาดเป็นระยะทาง 280 เมตร ความหนาแน่น 2,252 ตัว/ตารางเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางลำตัว 0.6-2.0 เซนติเมตร เจ้าหน้าที่ได้ทำการเก็บตัวอย่างเพื่อนำมาจำแนกและศึกษาในห้องปฏิบัติการต่อไป

โดยปกติแล้วแมงกะพรุนแว่นตาพระอินทร์ไม่มีพิษ แต่หากผู้ที่สัมผัสมีอาการแพ้ แสบร้อน ระคายเคืองผิวหนัง ให้ทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้นโดยนำน้ำส้มสายชู (ความเข้มข้น 4-6 %) ราดบริเวณที่สัมผัสพิษอย่างน้อย 30 วินาที หากอาการไม่ดีขึ้นควรไปพบแพทย์

เอกสารอ้างอิง

สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเล ชายฝั่งทะเล และป่าชายเลน. 2558. แมงกะพรุน. ชุมชนสมุทรศาสตร์แห่งประเทศไทย จำกัด นนทบุรี. 24 หน้า.

https://km.dmcr.go.th/th/c_1/s_267/d_14705